

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԴԱՐՈՒՄ

ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 24 ՏԱՍՆԵՒԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Հինգշաբթի 9 Փետրուարի

1895

Հինգշաբթի 9 Փետրուարի ՏԱՍՆԵՒԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 24

Ցարական 10 րոպեի, վեց ամիսը՝ 6 րոպեի, երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 ր.
ամիսը՝ 1 ր., հատով՝ 5 ր.
բաժանորդ գրուած են թիֆլիսում միմիայն խմբագրատանը:

Խմբագրութեան հասցեն՝ Тифлисъ Редація «Норъ-Даръ»
կամ Tiflis Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրութիւնը քաղ է ամեն օր (քաղի տօն օրերէն) ժամը 9-ից
մինչև 2-ը: Յայտարարութիւններն ընդունուած են ամեն լիզուներով
Յայտարարութիւններին բառին 2 ր., ընկալմանի համար կրկնապահիկ:

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վեհափառ Կաթողիկոսի ուղերձութիւնը:
Հայոց գործերը:
Քրոնիկոն.—Արարդ սրբադանի կոչուելը Բաթում: Կ. Պոլսից: Պետութիւններէ հարցապնդումներ: Մուշաշի տապաստանի ուսումնասիրութիւն: Գերմանական նոր հիւպատոս Կովկասում: Հայոց թաղարան: Այգեքանդապոլից: Սպիտակից: Կ. Պոլսի հայ թերթերէն: Նամակ խմբագրութեան—Գանձակից: Նամակ խմբագրութեան—Քուրթլի-սից: Թղթակցութիւններ: Նամակ Թիւրքիայից—Կ. Պոլսի: Նամակ Թուրքա-Հայաստանից—Մուշ: Քաղաքական: Քիւրթլի: Զապադնայա: Անգլիա և Ռուսիա: Հեռագրեր: Բանասիրական: Մեծ գործի սկզբում: Տեղեկատու: Յայտարարութիւններ:

ՎԵՀԱՓԱՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՒՂԵՒԻՆՈՒԹԻՒՆ:

ԲԱԹՈՒՄ, 7 փետրուար:

Գուր իմացաք արդէն Վեհափառ ուղերձութեան մասին հարկաւորը հեռագրերէն: Յայտնի է ձեզ արդէն Բաթումում հասարակութեան և քաղաքի կողմէն Վեհափառն արուած ընդունելութիւնը: Կրկնապահիկը Գորուց մինչև Բաթում ունեցած ուղերձութեան միջոցն տեղի ունեցած ուղարկութեան արժանի կէտերը արձանագրել այս նամակի մէջ:

Գորու կայարանից կաթողիկոսական արտակարգ գնացքը շարժուեց տեղից անթիւ և անհամար բազմութեան կեցցէներով:

Գուր թէ Գորու կայարանում և նրա շուրջն երբ և ինչ խոր-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԻ ՍԿԶԵՐՈՒՄ

Վ. Ե. Պ.

ՆԵՐԿՈՐԴ ՄԸՍ*)

IX.

—Բռնւո, —անկեղծ ոգևորութեամբ յանկարծ քայականչեց Մարութեանը.— Բռնւո, Այլիւն, բռնւո... Իւրաքանչիւր բառը մի ոսկի արծէ... Զարմանալի է, գուր հենց ամենանահապաղելի կտորը չէիք ուզում կարդալ:

—Ե՛հ, ինչ հետաքրքիր, ձանձրալի, ասացէք.—հեղուկութեամբ նկատեց օր. Սահակեանն և հարկանցի կերպով նախքան Բազէնեանին: — Ինչքին զօռ է տուել, չէի: Փոխանակ բա՛ գրելու, ինչ որ ճրճուան Ֆրագներ է շարել իրար ետեկից...

—Բան ասացիք... Իմ ինչ գործն է, թէ ինչքին զօռ է տուել: Գուր յայտնած մտքերն ասացէք: Հրաշայի չեն միթէ: Դիշտ չէ արդեօք, որ մարդիկ մտքի կրթութեան վրայ աւելի են ուշք դարձնում, քան թէ հոգու կրթութեան վրայ: Դիշտ չէ արդեօք, պ. Բազէ-

*) Տե՛ս Նոր-Դար № 23.

նուած լինէր արդեան բազմութիւն: Ժողովրդի շարժման և եռանդի մասին գողափարկողմեղու համար պիտի տեսնէր, որ կանաչ կայարանի դահլիճի պատուհանները կոտորատում էին, ասպիկներ էին որ թափուում էին, ինչ է՛ գոնէ մի վայրկեան Վեհափառ Կաթողիկոսին տեսնել կարողանան. ոչ ոք, ոչ պատուաւոր քաղաքացիներէն և ոչ ոտքիկաններն ու ժանդարմներն չկարողացան ժողովրդի այդ եռանդը չափաւորել և կարգի մէջ պահել: Գնացքը տեղից շարժուեց, ահագին բազմութիւն վազում էր գնացքի ետեկից:

Երեկոյեան ժամը 8-ն էր որ գնացքը կանգ առաւ Միխայիլով մեծ կայարանի առաջ, որտեղ արքայական կոչուած բաժանմունքի սենեակներն և դահլիճը փառաւոր կերպով լուսաւորուած էր և ընթերթ պատրաստուած Վեհափառի համար:

Վեհափառը բարեհաճեց իջնել, հանգստանալ և թէլ ընդունել: Վեհափառը չընթերթ: Այդտեղից կայացան Միխայիլով բնակարանը սակաւածիւ հայ հասարակութեան ներկայացուցիչներն և արժանացան Վեհափառի օրհնութեան:

Վեհափառի հետնորդները, գերսրբազան Սուրենեանը և միւս արժ. հայրերը, ինչպէս և Վեհափառն ուղեկցողները առանձին դահլիճում ընթերցեցին: Ընթերթը թիֆլիսից հեռագրով էր պատուիրուած:

Ժամը 9-ը անց կաթողիկոսական

գնացքը Միխայիլովայից շարժուեց: Արդէն գեղեր էր, և ոչ մի տեղ գնացքը կանգ չէր առնում:

Ռիոն կոչուած կայարանում Նորին Օծուծեան զիմաւորելու համար եկել էին Գուրթիւնից և մօտակայ տեղերից քահանաներ, բայց գնացքը կանգ չառաւ:

Շատ մեծ տպաւորութիւն թողեց ամենքի վրայ Գուրթիւնի իջևանի գէպը: Առաւօտեան մօտ ժամը 5-ն էր, որ գնացքը կանգ առաւ լիշեալ կայարանի առաջ:

Մէկ էլ տեսնէր մի բազմութիւն լաղթանդամ մարդիկներ խմբուած են կայարանի առաջ, բաշխուեցին գլխներին, ետքիցիներով ծածկուած, ինչ-որ վիճում են:

Մեկ թուաց թէ իմերեյներ են. մի ինչ-որ, մեկ անյայտ, մի գործ դրանց հաւաքել էր այդտեղ:

Մի քանի րոպէից այդ խումբը սառաւորացաւ, հեռացան մօմեր վառուեցան, մուծը փաթտուեց և մենք տեսնէր իւրաքանչիւրի ձեռքում գունաւոր մօմեր, և այդ խմբի միջից առաջ եկաւ մի քահանայ:

Յայտնուեց, որ նա Չիտը գիւղի Գաթամաշեան պատուական քահանան է իւր հօտի ներկայացուցիչներով: Մօտ հարկեր հոգի գիւղերը, անձրեւի տակ 18 վերստ ճանապարհ էին կարել ոտքով և ձիով սիրելի Հայրիկին զիմաւորելու և նրա օրհնութիւնը ստանալու համար:

Վեհափառը հազիւ թէ մի քանի վայրկեան հանգստացել էր. (չնայքի շարժումը չէ թողնում

Վեհափառին քնելու, որ և շատ նեղութիւն է պատճառում): Ոչ ոք չվտաճացաւ Վեհափառին անհանգստացնել:

Արժ. Գաթամաշեան քահանային հրամեցրինք վազոնը և դրան մեզ հետ տարինք Բաթում, այնտեղ Նորին Օծուծեանը ներկայանալու: Իսկ Չիտի գիւղական հասարակութեան ներկայացուցիչները վերադարձան Չիտ:

Պէտք էր տեսնել, թէ ինչո՞ւնք ինչպէս սերտները կոտորած և տըխուր էին:

Առաւօտեան այդ տեղի մօտին Վեհափառը տեղեկանալով անչափ վշտացաւ, որ չէ իմացել, և շատ օրհնեց Չիտի բարեպաշտ ժողովուրդը:

Այնուհետև գնացքը շարունակ առաջ էր գնում գրեթէ ոչ մի տեղ կանգ չառնելով: Արտակարգ գնացքի մէջ կար և սեղանատուն բուրձնող: Այդ սեղանատան մէջն էին հաւաքուած արժ. հայրերն ու պատուական հիւրերը և թղթափնջներն, գրողներն, խմբագրները: Թղթափնջների թուումը տեսնէր և մի օրիորդ, որ անդիլական թերթերին թղթակցում է:

Աւելորդ է ասել, որ այդ սեղանատան կեանքը շատ կենդանի էր և խօսակցութիւններն շատ անգամ համեմուտ աղով ու սղոյեղով:

Ժամը 10-ը անց էր, որ գնացքը մօտենում էր Բաթումին, սև ծովը խաղող տարածու էր մեր առաջը:

Ախալքալաք գիւղի տէր Յովհաննէս պատկառելի քահանայ, որին մենք Գրակալի կայարանից մեզ ուղեկից դարձրինք, առաջին անգամ իւր եօթանասունամեայ կեանքում ծովը տեսնելով ապշած և զարմացած նայում էր. արդեօք ծովը չի բարձրանում, հարցրեց նա:

Բայց շոգեկառքի սուղոցը և գընացքի երկու կողմից ամբողջ շարժմունքը և որոտնգոտ կեցցէները խանգարեցին խօսակցութիւնը:

Մենք Բաթումի կայարանում մն էինք:

Այստեղի ընդունելութիւնը արդէն հեռագրից գտիէք:

Մի բան, որ մեզ վրայ շատ վատ տպաւորութիւն թողեց, և իբրեւ հոյ ամաչեցինք, չենք կարող այստեղ չարձանագրել:

Երեկոյեանց, հանդիսով գնում ենք փողոցներով, մի բազ առաջ նորդուում և փոքր աննշան տան սրահը մտնում, տախտակած առաստաղով, դա Բաթումի հայոց եկեղեցին է:

Գիւղումն էլ այդպէս բան չէինք տեսնել:

Բայց Բաթումն էլ մի քաղաք չէ. կան տներ, նորերն էլ շինուում են. կան բարեկիրթ և մի քանի ինտելիգենտ մարդիկ, որոնք գործերի պատճառով այդ քաղաքումն են բնակուում, բայց ինտելիգենտ հասարակութիւն չկայ Բաթումում, այդ բանը իսկոյն աչքի է ընկնում, և իրենք բաթումցիներն էլ տեսնում են:

Բողոքայի իմ միտքս պարզ արտայայտել իմե՛ս ասացի, որ բացառութիւններ կ'որոշում են իրենց նշանակութիւնը, այդ ասացի այն մարդ, որ ընդհանուր իշխողութեան մէջ խառնում, գրեթէ ոչ չանում է բացառութիւնների կատարած գերը: Գուր օրինակ բերիք լուսինն ու արեգակը աստղերի մէջ, բայց ես օրինակ կարող եմ բերել մոմի ճրագը գիւղերուայ խաւարի մէջ:

—Ի՞նչ հենց մոմի ճրագը լինի,— վրայ բերեց օր. Սահակեանը.— չէ՛ որ մոմի ճրագն էլ լոյս է տալիս:

—Այո, բայց իշխում է խաւարը:

—Այո, բայց չի հանգչում:

—Հանգչում է, իմե՛ս...

—Ի՞նչ մոմ լապտերի մէջ չէ և քամի է վառում, ուզում էք ասել,—արագ-արագ, ծաղրական եղանակով վրայ տուեց օր. Սահակեանը:

Ամենքի բերանից մի բարձրաձայն փռակոյտ բարձրացաւ, բացի Սահակից, որ դէմքը ջղային տրամադրութեամբ շրջեց, և բացի Բազէնեանից, որ այդ բողոքին շատ հեռու էր ծիծաղելու արամաւորութիւնից: Նա նոր էր տեսնում, որ Սահակի համակրութիւնն իւր կողմն էր օր. Սահակեանի ցոյց տուած վարմունքի վերաբերմամբ, և այդ բանը բաւական քաջութիւն տուեց նրան

—Օրիորդ... ի գուր դուր... ակնարկութիւններ էք տնում,— բաւական սառն կերպով ասաց նա, բայց զգաց, որ զուպած կատարութիւնից վրի մեղաւորներն էր ձգվում են:—Նա կարող եմ հիանալ այդ նամակի մէջ յայտնուած մտքերից և զարմանալ այն օրիորդի վրայ, որ գրել է այդ նամակը, բայց և այնպէս այդ չէ խանգարում ինձ դարձեալ պնդելու, որ հայ աղջկերքն ընդհանրապէս, ուսում առած, թէ չառած, չատ չնչին և դատարկ արարածներ են, որ անգիտ...

—Զարմանում եմ ձեզ վրայ...

—Ներողութիւն, թողէք խօսքս վերջացնեմ... Որ նրանք ոչ թէ չեն կարող այդպիսի նամակներ գրել, այլ երկու տող հասարակ բարոյագիր գրելն անգամ նրանց մեծ դժուարութիւնների մէջ է ձգում: Բացառութիւնները...

—Պարոն Բա...

—Ներողութիւն... Բացառութիւնները շատ ուրախալի են այդպիսի գէպում. բայց հենց նրա համար, որ բացառութիւններ են, կորցնում են իրենց նշանակութիւնը: Ընդհանրութիւնն է, որ իշխում է և, ուրեմն, մեծ ցաւ պիտի պատճառէ:

Օր. Սահակեանը ծիծաղեց:

—Ախր, ո՞վ է հակառակը պնդում, պ. Բազէնեան, որ դուք առանց ներող-

ութիւնների չէք շարունակում ձեր խօսքը: Նի՞ք մեր մէջ տարածայնութիւն կայ, այդ, կարծես, ոչ թէ աղջկանց մասին է, այլ — երիտասարդների:

—Գիտեմ, և ես չեմ հրաժարում մեր երիտասարդներին պաշտպանելուց:

—Այ, հաւանում եմ այդ քաջութիւնը...

Նւսան ալիս չկարողացաւ գտնել իրեն. նա մի խիստ անհանգիստ շարժում գործեց և գլգլուկութիւնից յօնքերը կիտած, անգիտ նայելու օր. Սահակեանին, ակամայ ձեռքով արեց նրան, կարծես դրանով հասկացնելու համար, թէ բաւական էր, վերջապէս, որ քան նա այդպէս ծաղրաբար և կոպիտ կերպով խօսեց. ապա նա դարձաւ Բազէնեանին և շատ լուրջ ձայնով նկատեց:

—Իմ կարծիքով, դուք սխալուած էք, պ. Բազէնեան, որ ասում էք, թէ բացառութիւնները կորցնում են իրենց նշանակութիւնը: Ընդհանրականը, ես կարծում եմ, բացառութիւններն են կարծում են, բացառութիւններն

ՀԱՅՈՑ ԳՈՐԾԵՐԸ

4. Պոլսից հեռագրում են արտասահմանի թերթերին, որ պատրարք ամենապատիւ Եզմիրեան արքեպիսկոպոսը մի նամակ է գրել Ազգայնական Մեքսիկոյ եպիսկոպոսին, որի մէջ խափա խնդրում է նրան այն բանի համար, որ նա ինքն ստորագրել էր և ուրիշ հայերի էլ ստորագրել էր տուել սուլթանին տուած ճնշողական և ուղղեման Այդ մասին լինում է և մեր 4. Պոլսի թղթակիցն իւր այս համարում գետեգրած թղթակցութեան մէջ:

Նոյն արտասահմանի թերթերը հետեւեալն են հաղորդում: Ինչպէս յայտնի է, Հայաստանում կատարուած անգլո-թիւնները քնննելու համար եւրոպական խնձնաժողովի հետ սուլթանին ուղարկել է և թուրքերից կազմուած մի խնձնաժողով: Երբ վերջին խնձնաժողովը Մուշ հասաւ, հայերը կամեցան մի քանի քաղաքներ կայացնել նրան, բայց զբաղել չկարողացան քանել, որովհետեւ տեղական թուրք իշխանութիւնը խիստ պատիժ տուաւ սպանողութիւններով արգելել էին զբաղներին բաղքներ գրել հայերի համար: Վերջիններս ստիպուած էին իրենց բողոքները գրել հայերէն լեզուով: Իշխանութեան խրատած գծուարութիւնները դէմ երկար կռուելով հայերը վերջապէս հաղթել հայ կարողացան ներկայանալ քննիչ խնձնաժողովին: Որքան եղաւ նրանց զարմանքը, երբ նրանք խնձնաժողովի անդամների մէջ տեսան Սասունի անգլո-թիւն կոտորածները գլխաւոր հեղինակներից մէկին: Խեղճ հայերը չկարողացան զսպել իրենց և բարձրաձայն բացականչեցին: «Այն մեզ հաւածողներից մէկը»: «Այն ես չէի», շփոթուած ասաց քննիչ խնձնա-

ստանալու թիւում, նոյն իսկ անձնապատանարձանքներով վերադարձաւ իւր դէպի օր: Սահակեանի ծաղարանութիւնները: Այդ չեղաւ, դուք սկսեցիք քամի փչել, բարձրաձայն ծիծաղելով ասաց Մարութեանը: Ինչի վրայ էր վիճում, մի լուս ինձորը տար փառած խնձորի մէջ փառած չէ, աստղ լուս խնձորի մէջ մի փառած խնձորը բոլորին էլ փառեց: Նույն էր խնձորը և ինչ էր փառեց: —Հա, հա, հա, հա... Ինչ օրինակ բերեք, կանչեց օր: Սահակեանը և շատով վեր կացաւ տեղից: —Նա, դէհ, իմա պաշտպանեալի հօգի դէմ: Նաւն արագութեամբ դարձաւ դէպի հայրը: —Այդ օրինակ չի կարող լինել, հայրիկ, որ դու բերիր, զգա՞ցար որ գրեթէ աղաղակեց նա: Օր: Սահակեանի դէմ զգացած իւր բոլոր բարկութիւնը, կարծես, հօր վրայ էր ուղում թափել: —Զարմանալի է, դուք արեւն ու լուսինը, լուսինն ու մութն ճրագն օրինակ բերեք, ես էլ փառած խնձորներն եմ բերում, ինչու չի կարելի: —Չի կարելի, օրովհետեւ մենք լուրջ բանի մասին ենք խօսում, իսկ դու... կասակ ես անում: —Արեւիկ է, կարելի է, պ: Մարութեանը, ասաց օր: Սահակեանը, շա-

ղովի թուրք անդամը, —այլ քըրդերն էին: —Agence de Constantinople-ը, որ շարունակ հայոց գործերի մասին գրութեան լեզուները վերաբերմամբ հերքում են, տպելով է գրադրուած, այս անգամ էլ հերքում է «Reuter Office»-ի հաղորդած այն լուրը, թէ Հնդկաստանի մոլլանները սուլթանին մի գրութիւն են ուղարկել ի պաշտպանութիւն հայերի: Այդ գրութեան մասին անցեալները հաղորդել էինք մենք:

Վարդանանց տօնի պատճառով «Նոր-Դար»-ի առաջիկայ համարը լցւաւ կրտսնի շարժած օրը, փետրուարի 11-ին:

Ք Ր Ո Ն Ի Կ Ո Ն

Հեռագրով գեր. Կիւրեղ սրբազան Սրապետը կանչուած է Բաթում, Վիսփառի մօտ՝ ուղեկցելու Նորին Վիսփառութեան:

Daily News-ը հաղորդում է, որ մեծ պետութիւնները հարցադրումներ են արել Բ. Դրան. 4. Պոլսում վերջերս կատարուած սպանութիւնների առթիւ, որոնց մասին գրել էր մեր 4. Պոլսի թղթակիցը:

Երկրագործական միջնորդութիւնը Բագուի նահանգը մի անգամ խնձնաժողով է ուղարկել, որին խնձնաւարում է. 1) մանրամասնօրէն ուսումնասիրել Արարի շրջակայքը մինչև 300 վերստ տարածութեամբ Աղանի գոյի պահակաւորից սկսած մինչև յիշատիկ Կուր գետի մէջ թափուելու տեղը: 2) ուսումնասիրել Կուր գետը Ջաւաթ-Վանից սկսեց սկսած մինչև Սալիանի և Կիւր, մինչև այն տեղերը, որոնց շուրջ չի հեղեղում, 200 վերստ տարածութեամբ գետի վրայով: 3) ուսումնասիրել Մուղանի թափաստանի հողային, անտառային, կլիմայական պայմանները: 4) ուսումնասիրել նոյն պայմանները Կուր և Արարի գետերին կից գտնուած տեղերում և 5) հետազոտել Մուղանի թափաստանը 400,000 դեհաւանի տարածութեամբ և երևան բն-

ութեան կողով ծիծաղել և, միևնույն ժամանակ, աչքով արեց դէպի Նաւն: —Իմա օրինակների մէջ խորտութիւն չեն դնում... —Բայց չէ, պարտնեմ, այս անգամ լրջութեամբ ասաց Մարութեանը: —Աղջիկս թէպէս փոքր ինչ բարկանում է, բայց ճիշտ է նկատում, այսպիսի բաների մասին պէտք է լուրջ կերպով խօսել: Նա այն համոզմունքներն է, որ լաւն անհատական անողորմ չի անցնում, որովհետեւ մարդիկ միշտ լաւին են ձգուում: —Պ. Մարութեան, այժմ դուք, ինչքան ուղում էք փրկախօսութիւններ արեք, բայց իմ և պ. Բագուեանի միջև ծագած ստորաձայնութիւնը չլուծուեց, իսկ ես դնում եմ: —Գնում էք: Նստեցէք, իսկիւ Աստուծոյ: —Նստեցէք, ինչ էք շտապում, իւր կարիքն ասաց Թիկզէն: —Չէ, չեմ կարող, մայրս ինձ գուրս կ'անի անից: —Ի՞նչ վատնում էք, ծառան կը գայ ձեզ հետ: —Ներեցէք, ես նոր մտքի աղջկիւրեց եմ, գիշերը մնում է ման գարեց չեմ վախենում: Նա, արեւ, երկու բանի համար էլ եկել, մէկը վերջացրել, մնաց միւսը: Այդ միւսն ասա, պ: Մարութեան:

բն չին, բայց այժմ երեւի վրայ ձգուած ուղեգրան տուածները:

Փետրուարի 6-ին թիֆլիս հասաւ Կովկասի Գերմանական նոր հիւպատոս, գովարտ Միլիցը, որ նշանակուած է պ. Հոֆմանի տեղ: Վերջինս դնում է Օդեսա փոխհիւպատոս պաշտօնով:

Թէև տնոնը չկար, բայց ամանումը կար, այսինքն ուղում ենք ասել թէ և այս անգամին հայոց թատրոն չկար, բայց վերջին ժամանակներս իւրաքանչիւր հայերէն ներկայացումներ եղան թիֆլիսում:

Հինգշաբթի, փետրուարի 9-ին, հայ գերատանական խումբը վրայ կալ. բանիկ թատրոնում իւր վերջին ներկայացումն է տալիս: Հաստատում մնալով աւանդութեան, ի պատիւ Վարդանանց տօնի, պատմական պիտի են ներկայացնում: Խորեն Գարեգինի «Արշակ» երկրորդ ողբերգութիւնը: Վերջին էլ կցել են Փուլիսեանի «Գալա-Վաղու»:

Ա.Լ.ՔՍՍ.Ե.Ի.ՊՈՒՅՑ —Տեղիս Բարեգործական Ընկերութեան հայտով տրվալոց և օրիորդաց դպրոցներում պահուած են որդեկները: 10 որդեկը աշակերտ և աշակերտներին հարուստ անելու համար ամեն տարի Բարեգործական խորհրդում մտնում է 100 ռ.: Նախկին տարիներում իւր ժամանակին աշակերտներին արուցել տեղական կարմիր բրդեց շալէ բլուզ ու շաւար, նոյն կարիքը վերաբերու և դրլխարի Այս տարի, համարեա ձմեռն անցնում է, մինչև օրս ինչո՞ք որդեկները դեռ իս պատուաւուած չալէ բլուզներով, ցրտից կուչ կեամ, դողողալով հալոս իրանց դպրոց են ձգում: Զարմանալի է թէ ինչ է մտածում վարչութիւնը, որ մինչև օրս կարել չի տալիս ինչո՞ք որդեկներին չորեքր: Նրեկ սպասում են դարձանք բրդի էմանակուն, բայց ցուօք պարսի պիտի ասել, որ այժմ մեր կողմերում ծաղիկ կոչուած հիւանդութիւնը ոչխարներից օտարիկ դո՞՞ք է տանում և հաւանական է՝ որ այն ժամանակ էլ բոլոր աստիկ թանգութիւն լինի:

ՍԱԼԻՍՆԻՑ —Շամախու թիւնի կաւալարից սրբազան Մակար եպիսկոպոսը փետրուարի 6-ին Բագու քաղաքի աւագ եկեղեցում Սալիսեի համար

Ն. օր: Սահակեանն երեք տոմակ գրեց նրա առաջ: —Կարծեմ, մի տոմակ էլ դուք կը վերցնէք, պ. Բագուեան: Բարեգործական խորհրդով պարահանդէս ունինք: Պ. Շահակեան վրայ երէկ արեւն կայրել եմ մի տոմակ: Մարութեանն ու Բագուեանն ընդունեցին տոմակները, օրից յետոյ օր: Սահակեանը, դարձեալ մի թիկի վրձնարարութեան բռնուելով, իրեն յատուկ համարձակութեամբ և կատարելով էլ մի քանի բաներ՝ ունեցեց Բագուեանին և, բարի գիշեր մտղթելով, դուրս գնաց հիւրասենեակից: Նրա դուրս գնալուց յետոյ, Նաւն մեծ թիկիութեամբ զգաց իւր սրտում: Բայց, միևնույն ժամանակ, յանկարծ նրան այնպէս թուաց, թէ իւր վերջին դրոշմակաութեամբ ինքն իրեն մոտենել է մի բանի մէջ, որը չէր ցանկանում, որ օր: Սահակեանը դուրս եկաւ իսկ թէ ինչ բանի մէջ էր մտանք իրեն: —Այդ ինքն էլ չգիտեմ... Նա արագութեամբ վեր կացաւ և դուրս գնաց օր: Սահակեանի կողմից: Օր: Սահակեանը նախասենեակում շտապով հագնում էր վերաբերում: —Ինչու էիք այնպէս շտապում եմ նրա վրայ, —ասաց Նաւն, բոլորովին հանգիստ կերպով և շտապեց օգնել նրան վերաբերում հանգիստ:

Քահանայ ձեռնադրեց Սալիսեի հայ ժողովրդի ընտրած նուխեցի Զաքարիա Մալիսեանին: Փառք Աստուծոյ, որ Սալիսեի հայերն այսուհետեւ իրենց մէջ սեպական քահանայ ունենալով հոգեւոր օրինակատարութիւնների վերաբերմամբ էլ չեն տուել:

4. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՅ ԹԵՐԹԵՐԻՑ

Կրօնական ժողովոյ առաջին նիստը տեղի ունեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Զօր. Ներկայ էին ասանդէկ ժողովականներ, իսկ բացակայ էին Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Գիմարեան, Արթ. Սահակ աւագ քահանայ Տ. Սարգսեան և Արթ. Վրթանէս քահանայ Պալեան:

Ս. Պատրիարք Հայրը նախ չնորհաւորեց ժողովականները՝ մտղթելով որ իրենց ջանքերը օգտակար ըլլան թէ ներկայից և թէ Ազգին ժողովականք շնորհակալութիւն յայտնելով յոյս յայտնեցին թէ առաջնորդութեամբ Ն. Ամենապատուութեան ժողովոյ պաշտօնավարութիւնը արդիւնաւոր պիտի ըլլայ:

Յետոյ ժողովը ձեռնարկեց իւր դիմանկ կազմութեան որ հետեւեալ արդիւնքը առաւ:

- Գեր. Գրիգորիս եպիս. Ալեքսանդ. 9
- Ս. Արթուր 9
- Ս. Արթուր 8
- Ս. Արթուր 7
- Ս. Արթուր 7
- Ս. Արթուր 7

Ժողովն որոշեց, ըստ սովորութեան, յատուկ գրութեամբ մը ծանուցանել Ամենայն Հայոց Հայրապետին՝ Կրօնական ժողովոյ նորնախն անդամաց անուններն և Օրհնութեան Վոնդակ մը խնդրել:

Ժողովն որոշեց որ երբ եկեղեցական գրքերու կրկին տպագրութեան պէտք տեսնայ, ինքն ստանանք անոնց տպագրութեան հոգն և տպագրութեան իւր հակադրութեան ներքե կատարուի:

Յառաջիկայ նստին մասնախորհուրդ պիտի կազմէ հանրային և անհատական խնդիրները սերտալով տեղեկագրելու համար:

—Մեծ վրայ, Բագուեանի վրայ: Որովհետեւ նա, ինչպէս երևում է, չափից դուրս մեծ բան է երևալայում իրեն:

Այդ խօսքերին Նաւն ոչինչ չսպասաւանդեց:

Նա անսաւ, որ օր: Սահակեանը բուրբուրով ոչինչ չի կատարած, և թիկի չունէ քաշեց:

—Բայց կարծես ինչ է, —ասաց նա կարճ լուսինից յետոյ, երբ օր: Սահակեանը, յատուկ իւր ծանր տանքի տակ զրոյգորդացնելով հագնում էր կրկնակողմնակի: —Նրա մէջ մի գիծ կայ, որ երբեք զարմանալի կերպով ինչեղում է կըրօք...

—Հա, լու. միտս բերիր. երբօրեցի այս ժողով ժամանակներս նամակ չունի:

—Անցեալ շաբաթ ասացանք մի նամակ, բայց չաւ վաղ է գրուած, մօտաւորապէս ամիս ու կէս առաջ: Ինչ է օր:

—Այնքան է խնդրել, որ երբօրեց մասին մանրամասն տեղեկութիւններ գրեա իրեն: Դանդաղաւոր է, որ նրա մասին ոչինչ չէր գրում իրեն: Արդե՞հ:

—Արդե՞հ:

Աշակերտներին ինչպէս են, լու. են սովորում:

Ժողովոյ անդամներէն Գեր. Կալիսկոպոս Գիմարեան հրաժարականը: Ժողովն որոշեց որ իւր գումարներն երեքշաբթի օրերը տեղի տան ի Պատրիարքարան:

Ասոնցմէ զամ Կրօնիցյաւ տասնի չափ անհատական ինքն լուր:

Պատրիարքարանի առաջարկով վրայ, երօսաղեմայ Ամեն. Տ. Յ. թիւն Պատրիարքը Տիարալէքի ռաջնորդական տեղապօս նշանակաւ Ս. Յակոբեան պարաններէն Պալեան Տ. Եկեղեցի վարդապետ: Պրիարքարանի կողմէ գրուած է յետագիւմ որ Տ. Եկեղեցի վարդապետ միջապէս Տիարալէքի ուղեղորի:

Պաշտօնական դիմուցում:—Յինքն անհատական նախագահ Յեղիկ թափա փաշա, որ Թօթաւ կը նուր, հետեւեալ ծածկաղիքի հետ ուղղած է կայս. պալատան առաջին տուգարութեան:

Ժամացուցում թէ այս վիշտի 11/2-ին երկու հայեր քաղաքին առը մէկուն մէջ վերադարձան և նա այդ թաղը արհաւիրքի մէջ կը գտնուի: Անմիջապէս նուստու, հրամարտար փաշան, կաւալարից փաշայ ընդհանուր պատրաստի օգնակ խմորին դէպքին վայրը երթալով և նուրիւնց ձեռնարկուեցաւ և նկցուեցաւ թէ հայ մասնախորհուրդն անուններէն են Հեղինակները՝ մաս խմորի հինգ անձնակները, թաղ Աղասին միջոցաւ ուրիշ տան մը ձեւը անցուցանան ամենայն հարտաթեամբ: Ասոնց ամենքն ալ, օրը մէկ հագուստ կը կրէին և տարեկան ու դաշտնով գինուած էին, բան կրեցան: Ստակ պահանջելու վերաբերաւ և այդ մասին փոխանակուած մահին ալ խաղաղութեամբ ձեւը ցուցանաւ: Վերադարձանք մին մաս մըն է, իսկ միւսի վերջերը չմտնէ: Արտաւ թէ վերադարձ պարկերու անձնը են, միւս պարկի հայերն ալ թէ և դարձապէս և նոր վերքի մէջ են, սակայն չեն կարող ըստարակաւ ասպարէզ կելել խաղաղութիւն: Դատական պաշտօնէ գործը կը հետադարձեն: Դատութիւն

—Այնտալի, աշխատիր, սիրելի թէ չէ ձեր նոր բարեկամը դարձեալ օրինակով տուի կուսակալ պնդեց որ հայ ազգի բոլորը դատարկ և չնարարածներ են: Ասեմք, սուտ էլ ասում: Բայց, իսկիւ Աստուծոյ, շատ էլ երես մի սուք: Զարմանալի չգիտեմ ինչու, այդ երկատարեց զիւր չեկաւ... Ինչ օր... Ի՞նչ, չեմ սիրելի դարձեալ բարի գիշեր: Զուտաւ կըրօք մասին տեղեկութիւններ հղարիկ Աշխատեմ: Ա՛յ, կեցցէ իմ Աշխատեմ, կեցցէ... Բարեկ զիշեր:

Ն. օր: Սահակեանը ներքե վագ անդուգնեցաւ:

Իւր չեկաւ, որովհետեւ... Իւրան նախ վերադառնալիս մարտմը պատահանց Նաւն օր: Սահակեան Բագուեանի մասին ասած խօսքերին ինչ-որ անորոշ ամօթխածութիւնից վերջացրեց միւսը: Դրա փոխարէն, ի հիւրասենեակ մտաւ, նա զարդազարդ քնքոյ հայկոցով թիկիութիւն: Նա Բագուեանի գեղեցիկ արտաբերին, ինչ արագութեամբ գրաւել կը պարտէր էր տալիս սե չորի մէջ կալիս արթնալ:

(Երջարանակով) Ն. Ա. Գ. Ո. Ս.

յին: Այդ դրվածքնախի ստորագրուե-
ց յեաոյ, նշանակուեիւ է յատուկ

յան ձևերով սահմանները հետագայում համար:

Ինչպես տեսնում ենք, այդ տեղեկությունն էս որոշ և վերջնական բան չէ ասում այդ կենտրոնի հարցի մասին, որը, ինչպես երևում է, բաւական չէր պիտի ձգձգուեր:

Թիֆլիսի.—Այս օրերս շատ անգամ լուրեր են հասնում Թիֆլիսի մայրաքաղաքի մէջ տեղի ունեցած և ունեցող արտասովոր իրողութիւնների մասին: Կոտորածի տարափոխիկ հիւանդութիւնը դաւաճանքից փոխադրուած է մայրաքաղաք, և այնպիսի զարմացնելու չափ յառաջագնացութիւններ է անում: Վերջին ժամանակներս թուրք սպայի կառարած կոտորածների նմանները շարունակուած են կրկնուել, միայն ուրիշ հեղինակների ձեռքով: Յունուարի 21-ին երեք թուրք սպաներ սուրբ մեղադրութեամբ յարձակուած են յունական «Նեօլոգոս» թերթի խմբագրատան վրայ և ներս նն խուժուած անոնիկալ կերպով, սակայն բարեբաղդար խմբագիրն ու աշխատակիցները ժամանակ են գտնում թաղանթներ և այլափոխով անփնա մնալու արկունարբու գազանների յարձակումից: Այդ դէպքի յարգող օրն ուրիշ երկու թուրքեր սլանում են մի յոյնի և վերադարձու ուրիշ կերպի, որոնք շատ ցած էին օգնութեան հասնել իրենց ազգակիցին: Հետեւեալ օրը երեք սպաներ մտադրուած են ներս մտնել Բերա ընտանեւոր մի քրիստոնեայի տուն, սակայն դաւաճանք կարողանում դէմ դնել այդ սրիկաններին, որի ժամանակ ինքն և ծանրապէս վիրաւորուած է: Բերան, ուր գտնուած են եւրոպական դատաւորութիւնները, նշանաւոր կրթականներ և բարձր կարգի սրճարանները արեւակը մայր մտնելուց յետոյ արդէն բոլորովին դադարեւում է: Այդ դէպքի համարձակուած տեղի գուրս գալ: Ներսպական դատաւորները արդէն իմացած են իրենց տէրութիւններին, և Պոլսում տիրող այդ անկարգութիւնների մասին:

ՃԱՊՈՆԻԱ.—Ճապոնական «Miyako Shimbun» թերթն այս օրերս հրատարակած է վիճակագրական տեղեկութիւններ չին-ճապոնական պատերազմի մասին, սկզբից մինչև դեկտ. 25-ը: Երկու պատերազմող ազգերի մէջ պատերազմ սկսելու առաջին օրից, յունիսի 20-ից մինչև վերջին օրերը տեղի են ունեցել տասնեօթիս ընդհարումն, որոնց բոլորի մէջ ևս յաղթող հանդիսացողը եղել է ճապոնիան: Այդ տեղեկագրութեան համաձայն, բոլոր ճապոնացիների մէջ ճապոնիան ունեցել է 418 սպանուած և 1,665 հոգի ևս վիրաւոր. իսկ Չինաստանը ունեցել է 6,620 կորուստ և 9,500 վիրաւոր. բացի այդ թուից ճապոնացիները դերի են տարել չինացիներին 1,164 հոգի: Յաղթականները ձեռք են բերել թշնամուց 607 թնդատի, 7,400 չրացան և պատերազմական մեծաքանակ պիտույքներ, որոնք ահագին արժողութիւն ունին: Բացի այս ամենից ճապոնացիները չինացիներին լրացած են 268 ձի, 3,826 վրան, 21 փոքր և 1-ը մեծ պատերազմական նաւեր: Այս ամենն առնուած է եղել մինչև վէյ-Ֆայ-Վէյ նաւահանգստի վրայ յարձակուած գործիքը, որից նոյնպէս բաւական քանակութեամբ տար են ձեռք բերել ճապոնացիները:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆԻՑ

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳ, 7 փետրուար.—Ներկուշարթի օրը Թագաւոր Կայսրը հաճեց Անիկով պալատում ընդունել չինաց արտակարգ դեսպան Վանգ-Ջի-Չու-սին: Նոյն օրը դեսպանը պատիւ ունեցաւ ներկայանալու Թագուհի Կայսրուհի Ալեքսանդր Գեորգիւսային:

Պետերբուրգի բոլորս: Թիֆլիսի և Քութայիսի կառուածական բանկերի 6% գրաւաթղթերը—101 ռ. գն., Թիֆլիսի կու. բանկի 5% գրաւաթղթերը 98 1/2 գն., Քութայիսի—99 ռ. գն.: Թիֆլիսի քաղաքային վարկի ընկերութեան օրիգինալները—98 1/2 գն.:

ՊԱՐԻՑ, 6 փետրուար (Հաւաստ).—Այսօր, կէսօրից յետոյ, գրաք Տորնիէ-ին հասարակագիտութեան նախագահին յանձնեց իւր հաւատարմաթղթերը, յայտարարելով, որ Հուճերտ թագաւորը և նրա կառավարութիւնը կարգադրել են իրենց դեսպանին, ամեն ջանք գործ դնել պահպանելու և ամուր հիմքեր վրայ դնելու Ֆրանսիայի և Իտալիայի միջև եղած բարեկամութիւնը:

ԱՐԿՈ, 6 փետրուար.—Այսօր, օրուայ ժամը 1-ին, էրցհերցոգ Ալլրեխսը վախճանուեց:

ՎԵՆԵԱ, 6 փետրուար.—Կայսրն այստեղ կրթմանէ վաղը, գիշերուայ ժամը 11-ին:

ՅԵՏԻՆԷ, 6 փետրուար.—Սահմանի խաղաղութիւնն ապահովուել համար, Բ. Գուրը հրամայեց ձերբակալել արանական 15 զինուորականներ և արքային Դիարբեքը:

ԼՈՆԴՈՆ, 6 փետրուար (Ռէյտեր).—Հեռագիր Թիւն-Յինից. Յունգ-Լի-Նա-մենը Միացեալ Նահանգների դեսպան Գեյլին խնդրելով առաջարկել ճապոնիայի կառավարութեան, որ սա հաւատարմութեան ուղարկէ խաղաղութեան մասին բանակցելու Արթուր նախահանգստում կամ Թիւն-Յինի մօտիկ ուրիշ քաղաքում, որպէս զի Լի-Հունգ-Չանգն ազատ լինի ուղեւորութեան դժուարութիւններից:

Խմբագիր հրատարակէ՝ ՍՊԱՆԻԱՐ ՍՊԱՆԻԱՐԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՋՆՈՒԱԿԱՆՆԵՐԻ ԲԱՆԿԻ ԹԱՏՐՈՆ Հինգշաբթի, փետրուարի 9-ին հայ դեսպանական խումբը կրեւրկայանէ մասնակցութեամբ տիկին

Ս. ՉՄԵԿԱՆԻ

I.

ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ

ողը. 5 արար. հեղ. Խ. Վ. Գալֆայեանի,

II.

ԴԱՆԱԼ ՂԱՂՈ

վոլըվի 1 արար. հեղ. Փոլիդենանի, Տոմասները ծախուած են Թատրոնի կասսայում:

(683)

1—1.

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳՆԵՐ ԳՈՐԾԱՎԱՆՆԵՐ ԽՆԴՆՈՒՄՍԵՐ մաս-մաս վճարով ՎԱՃԱՌԵԼՈՒ և ՍՊԱՆՈՎԱՐԵԼՈՒ համար:

Հասցէներն ուղարկել

Ա. Լ. ԵՒՖ

Բանկային գրասենական, Շ.Ս.Բ., Գորոխովայ, 13. (Մ.) 3—3

«ԵՐԻՏԱՍԱՐԳՈՒԹԵԱՆ ՄԵՂՔԻՐ»

խրատական գրուած օնանականութեամբ իրենց շրային կազմուածքը խանգարածների համար:

Հեղ. Դ-ը Լեւոնից

ուսերէն հրատարակութեան Դ-ը Բ-ին Գինն է 1 լուր:

Այս օգտաւէտ գիրքը պարունակում է իւր մէջ շատ խրատներ, թէ ինչպէս կարող են ապաստուել հիւանդները վերադառնալ ախտի վրնասակար հետանքներից և վերականգնել խանգարուած օրգանն ու առողջութիւնը: Այս գիրքը թոյլատրուած է Մոսկուայի գրաքննական կոմիտէին:

Հրատարակութեան պահանջն է Օթո Ասպերգերի Դոք, Լոյդշէյն (Otto Asperger, Leipzig) (Մակսուիա): Օտարադարձացիները ճանապարհահաճախ չեն վճարում:

(Մ.)

36—21

ԳՐԻՄՈ ԵՒ ԸՆԿ. ՄԱՏԻՈ
(Injection au Matico)

Թայպրուած է Ռուսիայում
Պատրաստուած է Մարիէ
տիւրենիցի պերուվիանական
բոյսի:
Պահեստն է Պարիզում:
8, rue Vivienne, Paris
(M.) 17—4

ՍԱՐԿԱՆԱԳ Ե. ՀՈՒՂՈՒՐԵԱՆ

ՄՈՒՆԻՍԻՊԱԼ ԵՐԵՐԷՆ

Ս. ԳԻՐԳ

(Շուտով լույս կրտեսի Բ. գիրքը
Ա. գիրքն առայժմ գրախնամուած
է ինձ մօտ և կհղրոնական գրախն
ճառանցուած. Հասցէն՝ Կիֆլիս
Николаевская ул., д. Алелов
№ 10.
10—10

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ԵՂԲ. ԽԱՐՄԱՋԵԱՆԻ

ՅԱՋՈՐԴՆԵՐ Ե. Մ. ԿՐԱՍՆԻՆԻԿԵԱՆԻ

ՄՈՍԿՈՒՆՅՈՒՄ

Черкасский переулок, домъ Князя Голицына, во дворѣ.

Թաշկինակների, գուրչանների, անկուռների, ասեղների, զգարանների և ուսական սպրանքների

Վ. Ա. Ճ. Ա. Ռ. Ո. Մ. Ն

(683)

15—1.

Невский пр., № 13.

Սպահովագրուած անձերը, իրենց սպահովագրութեան հնցն ուղին տարուց, մասնակցում են Ընկերութեան տարեկան Հաշիւից լույստնուող օգուտների 50%-ին:

Նրանց, աղաքի մասնակցութեան փոխարէն, նոյնպէս բաւական նշանաւոր արտօնութիւններ են տրուում՝ հիւանդանոց կամ աշխատանքի կատարելապէս անընդուն դատնալու դէպքում:

(331)

40—8.

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1895 годъ на ежемѣсячный журналъ

ВѢСТНИКЪ ИНОСТРАННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА

БЕЗЪ 3 р. 50 к.

съ доставкою 4 р.

доставки

и пересылкою

Въ 1895 г. «Вѣстникъ иностранной литературы» будетъ издаваться въ своемъ обычномъ объемѣ. Въ составъ журнала войдутъ: Классическія произведенія.—Романы, повѣсти и разсказы.—Маленькія юмористическія.—По вопросамъ общественной и политической жизни.—Новое о знаменитыхъ писателяхъ.—Россія за границей.—Научныя новости.—Историческія очерки, разсказы и анекдоты.—Изъ заграничной хроники.—Стихотворенія.—Мелочи.—Ежемесячно иллюстрированное приложение.

Съ января 1895 г. иллюстрированное Приложение будетъ печататься переводомъ (съ англійскаго) историческаго труда профессора Вилліама Слоона

по новымъ матеріаламъ, извлеченнымъ изъ различныхъ національныхъ архивовъ и мемуаровъ, обильно украшенное иллюстраціями (съ картинъ знаменитыхъ французскихъ художниковъ: Верне, Давида, Деларота, Дематіа, Жерара, Жерома, Жирарде, Ивола, Изабел, Кормона, Лефевра, Мейсона, Прюдона, Стейбена, Фламена, Шарле и др., а также съ рисунковъ, исполненныхъ въ этомъ изданіи Кастэнемэ, Цаномэ, Мирбахомэ, и съ множествомъ портретовъ).

ПРИНИМАЕТСЯ ПОДПИСКА НА СЛѢДУЮЩІЯ ИЗДАНІЯ:

СОБРАНІЕ СОЧИНЕНІЙ АЛЬФОНСА ДОДЭ

12 томовъ компактной печати.

ПОДПИСНАЯ Безъ дост. и 3 р. Съ дост. и 4 р.

ЦѢНА: пересылки

Выходитъ съ 15-го октября 1894 г. по одному тому каждое 15-е число.

Подписавшіеся на оба изданія, т.е. на «Собраніе сочиненій Альфонса Додэ и Теккерей», могутъ пользоваться разсрочкою.

СОБРАНІЕ СОЧИНЕНІЙ В. ТЕККЕРЕЯ

12 томовъ компактной печати.

ПОДПИСНАЯ Безъ дост. и 3 р. Съ дост. и 4 р.

ЦѢНА: пересылки

Выходитъ съ 15-го октября 1894 г. по одному тому каждое 15-е число.

Подписавшіеся на оба изданія, т.е. на «Собраніе сочиненій Альфонса Додэ и Теккерей», могутъ пользоваться разсрочкою.

СОБРАНІЕ СОЧИНЕНІЙ ГЮИ ДЕ-МОПАСАНА

12 томовъ компактной печати.

ПОДПИСНАЯ Безъ дост. и 6 р. Съ пересылкою 7 р. 50 к.

ЦѢНА: пересылки

Выходитъ съ 15-го октября 1894 г. по одному тому каждое 15-е число.

Подписавшіеся на оба изданія, т.е. на «Собраніе сочиненій Альфонса Додэ и Теккерей», могутъ пользоваться разсрочкою.

ПОДПИСКА на означенныя изданія принимается ВЪ С.-ПЕТЕРБУРГѢ: въ Редакціи Вѣстника Иностранной Литературы, Вережская, 16, и въ Конторѣ: Гостинный Дворъ, Зеркал. линія, маг. Пантелеева, № 63;—ВЪ МОСКВѢ, въ конторѣ Печковской, Петровскія линіи.

Издатель Г. О. ПАНТЕЛЕЕВЪ.

4—4.